

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอฝาง และสันทราย เป็นเพศชาย อายุ 41-50 ปี มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ดำเนินกิจการร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรมาเป็นเวลามากกว่า 9 ปี โดยส่วนใหญ่เป็นกิจการที่อยู่ในรูปแบบของสหกรณ์ และเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ ดำเนินงานโดยอาศัยแหล่งทุนจากสถาบันการเงิน ซึ่งมีความเพียงพอต่อการประกอบกำรผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 500,000-1,000,000 บาทขึ้นไป การตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ เพราะได้รับข้อมูลข่าวสารจากพนักงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าร่วมโครงการ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 41-50 ปี มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา/ปวช. ดำเนินกิจการมาแล้ว 4-6 ปี โดยส่วนใหญ่เป็นกิจการแบบเจ้าของคนเดียว ลักษณะของกิจการเป็นกิจการขนาดเล็ก แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการดำเนินกิจการส่วนใหญ่เป็นเงินทุนของตัวเอง ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 50,000 บาท การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากพนักงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

สำหรับผลการศึกษาคำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมโครงการ ได้พบว่า ในกรณีของผู้เข้าร่วมโครงการ ให้ความสำคัญของปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในโครงการ ปัจจัยด้านทัศนคติที่มีต่อโครงการ ปัจจัยด้านคุณสมบัติและเงื่อนไขของโครงการ ปัจจัยด้านการดำเนินงานของธุรกิจ และปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสารและการบริการ ในระดับความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยระดับมาก และมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.57, 3.57, 4.47, 3.95 และ 4.40 ตามลำดับ ในกรณีของผู้ที่ไม่เข้าร่วมโครงการ ได้พบว่า ปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อการตัดสินใจที่มีความสำคัญเพียงระดับปานกลาง และระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.73, 2.96, 3.58, 3.41 และ 3.60 ตามลำดับ

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการในการเข้าร่วมโครงการร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ ในจังหวัดเชียงใหม่ ด้วยแบบจำลองโลจิสต์ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และ 0.01 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการในการเข้าร่วมโครงการร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ จำนวนช่องทางในการรับรู้ข่าวสาร/การเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ และรายได้จากยอดขายเฉลี่ยต่อเดือน ส่วนปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการเกี่ยวกับโครง

การเงินทุนในการปรับปรุงกิจการให้เป็นตามเงื่อนไข การได้รับความไว้วางใจ และความน่าเชื่อถือ จากลูกค้าไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการในการเข้าร่วมโครงการร้านจำหน่ายปัจจัย การผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพอย่างมีนัยสำคัญ โดยแบบจำลองสามารถทำนายความสัมพันธ์ และโอกาสของความน่าจะเป็นระหว่างตัวแปรทั้ง 2 กลุ่มได้ถูกต้องร้อยละ 91.67

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ พบว่าจำนวนช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของกลุ่มตัวอย่างกับทัศนคติของผู้ประกอบการเรื่องการเข้าร่วมโครงการจะได้รับความไว้วางใจและน่าเชื่อถือ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ รูปแบบกิจการของกลุ่มตัวอย่างกับการจัดทำบัญชีตามแบบบัญชีซื้อขาย และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างกับเงินทุนในการปรับปรุงร้านให้เป็นไปตามเงื่อนไขโครงการ ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนผลการศึกษาความคาดหวังของผู้เข้าร่วมโครงการ ได้พบว่ามี ความคาดหวังในด้านธุรกิจ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวมผู้เข้าร่วมคาดหวังจะได้รับสิ่งเหล่านี้โดยมีระดับความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดทุกด้าน คือ 4.43, 4.35, 4.10 และ 4.25 ตามลำดับ ในขณะที่ผู้ไม่เข้าร่วมโครงการ มีความคาดหวังในด้านดังกล่าวทุกด้านโดยภาพรวมมีระดับความระดับความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากเท่านั้น คือ 3.72, 3.62, 3.52 และ 3.59 ตามลำดับ

การศึกษาเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ในการตัดสินใจของผู้ประกอบการในการเข้าร่วมโครงการร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ ในจังหวัดเชียงใหม่ ในเรื่องต่างๆ พบว่า กลุ่มที่เข้าร่วมโครงการ มีปัญหาอุปสรรคในเรื่องการได้รับข้อมูลข่าวสาร โดยบอกว่าการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารโดยองค์กร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการนี้ทุก ๆ ฝ่ายยังมีน้อยมาก และขาดความต่อเนื่อง และปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับเรื่องภาระงานในธุรกิจนี้มีเพิ่มมากขึ้นหลังจากที่ได้สมัครเข้าร่วมโครงการ เช่น การเตรียมข้อมูลด้านเอกสารเพื่อการตรวจสอบ รวมทั้งการทำบัญชีของธุรกิจ เป็นต้น กลุ่มที่ไม่เข้าร่วมโครงการมีปัญหาอุปสรรคมากที่สุดในเรื่องเงินทุนที่จะต้องใช้ดำเนินงานในธุรกิจ หากสมัครเข้าร่วมโครงการ รองลงมาคือ ปัญหาด้านภาระงานที่คาดว่าจะต้องมามากขึ้น เพื่อการเป็นร้านที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ หรือข้อกำหนดที่มีให้ปฏิบัติตาม รวมทั้งเรื่องการได้รับข้อมูลข่าวสารที่น้อยเกินไป และการประชาสัมพันธ์ที่ไม่ทั่วถึง ทำให้ไม่ทราบว่าการเข้าร่วมโครงการดังกล่าวมีประโยชน์หรือข้อดีข้อเสียอย่างไร หลักเกณฑ์การเข้าร่วมโครงการที่มีความยุ่งยาก การศึกษาที่ไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด นอกจากนี้ยังมีปัญหาอุปสรรคในด้านอื่นๆ ที่ทำให้ไม่ตัดสินใจสมัครเข้าร่วมโครงการ เช่น ขนาดของธุรกิจซึ่งเป็นธุรกิจขนาดเล็ก ทำเลที่ตั้งของร้าน

ขอขยาย รายได้ไม่ดี อำนาจการตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมโครงการ ประสบการณ์ที่น้อยเกินไป การคมนาคมไม่สะดวก และไม่มีเวลามากพอ มีประสบการณ์น้อย สุขภาพไม่เอื้ออำนวย และเห็นว่าประโยชน์ที่จะได้ไม่คุ้มค่า

ข้อเสนอแนะของผู้ที่เข้าร่วมโครงการพบว่ากลุ่มนี้มีข้อเสนอแนะโดยรวม เกี่ยวกับเรื่อง ข้อมูลข่าวสาร การจัดอบรมให้ความรู้และการบริการ และทัศนคติที่มีต่อโครงการส่วนข้อเสนอแนะของผู้ที่ไม่เข้าร่วม พบว่ากลุ่มนี้มีข้อเสนอแนะโดยรวมมากที่สุดในเรื่องเงื่อนไขหลักเกณฑ์ของโครงการ รองลงมาเป็นเรื่องของข้อมูลข่าวสาร การจัดอบรมให้ความรู้และการบริการ และทัศนคติที่มีต่อโครงการ ตามลำดับ

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการในการเข้าร่วมโครงการร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ ในจังหวัดเชียงใหม่พบว่า ช่องทางในการรับรู้ข่าวสาร/การเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ และรายได้มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการในการเข้าร่วมโครงการ สอดคล้องกับ การศึกษาของงามฉวี (2552) ซึ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการผลิตสับปะรดตามการเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรในจังหวัดลำปาง ผลจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการฯ คือ การได้รับข้อมูลข่าวสาร ด้านการเกษตร ประสบการณ์ในการผลิตสับปะรด ประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการเกษตร ความรู้ในการผลิตสับปะรด ทัศนคติในการผลิตสับปะรด การปฏิบัติในการผลิตสับปะรด และ สอดคล้องกับการศึกษาของภาณุวัฒน์ (2548) ซึ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการขยายผลของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการขยายผลของศูนย์ฯมากที่สุด คือ ต้องการเพิ่มรายได้

ส่วนปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการเกี่ยวกับโครงการ เงินทุนในการปรับปรุงกิจการให้เป็นตามเงื่อนไข ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการในการเข้าร่วมโครงการร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของกฤษฎา (2549) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจสมัครเข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนของเกษตรกรในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน จังหวัดศรีสะเกษ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจสมัครเข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนของเกษตรกร ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจในโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ความต้องการเงินทุน ปริมาณเงินทุนที่ต้องการด้านการผลิต

ของครัวเรือน รายได้เงินสดสุทธิจากการเกษตรในครัวเรือน และจำนวนกิจกรรมที่เกษตรกรเข้าร่วมในชุมชน

5.3 ข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการในการเข้าร่วมโครงการร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ ในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. จากผลการศึกษาทำให้ทราบว่ากลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายของโครงการให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการในเรื่องของข้อมูลข่าวสารที่อาจจะยังไม่ทั่วถึง และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการคือ รายได้ และช่องทางการรับรู้ข่าวสาร อีกทั้ง การศึกษาความคาดหวังที่กลุ่มตัวอย่างคาดว่าจะได้รับเมื่อเข้าโครงการดังกล่าว ซึ่งสิ่งที่ได้จากการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผน เพื่อปรับปรุงแก้ไข พัฒนานโยบาย และหลักเกณฑ์ที่มีความเหมาะสม สอดคล้องและจูงใจ จนเป็นที่ยอมรับแก่ผู้ประกอบการร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการให้เพิ่มขึ้นได้

2. เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโครงการ และไม่เข้าร่วมโครงการ มีจำนวนที่แตกต่างกันมาก ทำให้การนำไปใช้วิเคราะห์จริงอาจเกิดความคลาดเคลื่อน จึงควรเพิ่มกลุ่มตัวอย่างให้มีจำนวนใกล้เคียงกัน เพื่อการนำไปใช้วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

การศึกษากครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะในพื้นที่ของจังหวัดเชียงใหม่ 8 อำเภอ จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

1. เนื่องจากปัจจุบันมีร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่สนใจ และได้รับรองมาตรฐานว่าเป็นร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น การศึกษาครั้งต่อไป จึงสามารถเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่าง และขอบเขตการศึกษาในอำเภออื่นๆของจังหวัดเชียงใหม่เพิ่มเติมได้

2. ควรมีการศึกษาในเรื่องของโครงสร้าง และความแตกต่างของร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่เข้าร่วมโครงการฯ และไม่เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อสามารถนำมาเป็นข้อมูลในการประเมินการตัดสินใจของผู้ประกอบการ